

Obnovený náučný chodník Staré mesto (Glanzenberg)

Pôvodný náučný chodník bol otvorený 22. apríla 1990, na Dež Zeme. Vznikol z iniciatívy Milana Kapustu, bývalého riaditeľa CHKO Štiavnické vrchy a predsedu SZOPK v Banskej Štiavnici.

Slovenské banské múzeum /SBM/ v Banskej Štiavnici v čase jeho iniciácie realizovalo už 10. sezónu archeologického výskumu lokality Glanzenberg, ktorý priniesol nové poznatky o lokalite. Časť architektúr fortifikácie a technických objektov (hutnícka pec) boli v roku 1986 zakonzervované a prezentované v teréne. To bol aj dôvod, prečo sa tieto výsledky vtedy prezentovali spolu s hodnotami prírodovedného charakteru (fauna, flóra).

Bohatá história

Samotná lokalita predstavuje dnes už takmer odlesnený kopec nad historickým jadrom mesta Banská Štiavnica. Na jeho juhozápadnom úpätí vidieť pozostatky po dolovaní rúd. Jeho vrcholová (opevnená) časť má rozlohu takmer 5 ha, pričom sa na nej našli nálezy z obdobia Keltov (3. stor. pred Kristom), či nálezy baníckej osady s názvom Bana z 12. storočia. V 13. až 16. storočí tu sídlil správca banskej komory a bolo tu aj banícke osídlenie. V 16. až 17. storočí hrala táto lokalita dôležitú úlohu pozorovacieho miesta proti Turkom, so stálou vojenskou posádkou. A hoci od 18. storočia vojaci lokalitu opustili, na prelome 19. stor. a 20. storočia bola vyhľadávaná ako výletné miesto

Prví návštevníci na obnovenom náučnom chodníku Glanzenberg

Štiavničanom. Od roku 1981 tu doposiaľ prebieha archeologický výskum SBM v Banskej Štiavnici.

Od roku 2000 – sa pod gesciou MŽP SR – realizuje projekt Geopark Banská Štiavnica. To podnietilo SBM pripraviť obnovenie a aktualizovanie náučného chodníka po Starom meste, vďaka čomu sa dali prezentovať aj desaťročné výsledky archeologického výskumu lokality.

Sedemročný „pôrod“

Z iniciatívy SBM a Banskoštiavnicko-hodruškého baníckeho spolku bol v roku 2007 spracovaný ideový zámer, ale bez finančných prostriedkov stagnoval. Nakoniec bol dokončený po siedmich rokoch,

uplynulý rok. Finálnej realizácii projektu predchádzala od roku 2010 iniciatívna spolupráca SBM, o. z. Kruh, Mesta Banská Štiavnica, Banskoštiavnicko-hodruškého baníckeho spolku, Správy CHKO Štiavnické vrchy a Mestských lesov, s. r. o. Na chodníku tak po siedmich rokoch od návrhu mohli byť vďaka financiám z MK SR a MPSvR SR osadené informačné tabule, dve odpočívadlá a smetné koše.

Otvorenie chodníka

Vynovený náučný chodník slávnostne otvorila 22. 4. 2015 primátorka mesta Nadežda Babiaková poklepaním prvej tabule náučného chodníka lokality Staré mesto

(Glanzenberg) originálom sekery z bronzovej doby počas 25. výročia od jeho prvého otvorenia. Dnes sa tak návštevník na 3 km dlhý chodník (z ktorého časť je aj pre cyklistov) dostane buď z areálu Červenej studne (východisko ďalších náučných chodníkov), alebo z Námestia sv. Trojice (informačná kancelária mesta a múzea). Prevýšenie chodníka je 116 m a návštevník okrem informácií o počiatkoch osídlenia Banskej Štiavnice môže obdivovať aj nádhernú panorámu Štiavnických vrchov so Sitnom, s Paradajzom a Nízkymi Tatrami v pozadí.

Text: Jozef Labuda, SBM Banská Štiavnica

Foto: SBM

Otvorenie náučného chodníka

Výstup na vrcholovú časť stredovekého hradu